

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/659/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113201003
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3113201003.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky S. G., bytom K. X. č. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou X. X. s.r.o. so sídlom v Y., X. XXXX/X proti odporcovi K. P., s.r.o. so sídlom v G., S. nivy č. XX, F.: XX B. 731, zastúpeného O., spol. s r.o. so sídlom v G., S. G. č. 6, o určenie neplatnosti spotrebiteľských zmlúv, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 03. júna 2013, č.k. 14C/22/2013-61 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala proti odporcovi určenia neplatnosti spotrebiteľských zmlúv. Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala určenia, že zmluva o úvere č. 472761458 zo dňa 04.12.2010 je čiastočne neplatná v časti povinnosti zaplatiť zvýšený úrok vo výške 23,57% ročne a v časti povinnosti zaplatiť administratívny poplatok vo výške 88,44 eur. Zároveň sa domáhala určenia, že zmluva o zabezpečení splátok úveru zo dňa 04.12.2010 je neplatná v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľka dňa 04.12.2010 uzavrela s odporcom zmluvu o úvere č. 472761458, na základe ktorej jej odporca poskytol pôžičku vo výške 440 eur a ona sa zaviazala túto sumu odporcovi vrátiť zvýšenú o úrok vo výške 23,57% a administratívny poplatok vo výške 88,44 eur, teda celkovo spolu sumu vo výške 591,79 eur v 60-tich týždenných splátkach po 9,87 eur s tým, že posledná splátka predstavuje 9,46 eur. Ďalej s odporcom uzavrela dňa 04.12.2010 Zmluvu o zabezpečení splátok úveru podľa § 51 Občianskeho zákonníka za dohodnutú odmenu vo výške 226,60 eur, kde sa zaviazala túto odmenu splácať v 60-tich týždenných splátkach vo výške 3,77 eur s tým, že posledná splátka predstavuje 4,17 eur. Obsahom tejto zmluvy bolo poskytovanie služieb odporcu navrhovateľke za dohodnutú odplatu, pričom služba spočívala vo vyberaní splátok úveru priamo v domácnosti zákazníka. Súd prvého stupňa konštatoval, že zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi dňa 04.12.2010 je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou. Súd v danom prípade najprv skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľky na určení neplatnosti oboch zmlúv podľa ust. § 80 písm. c/ O.s.p. a dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti oboch zmlúv nie je daný, nakoľko stav právnej neistoty zo strany navrhovateľky neexistuje. Navrhovateľka uzavrela zmluvu o úvere, ktorá má všetky náležitosti podľa ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení, pričom o výške celkových nákladov na úver bola poučená v zmysle ust. § 4 ods.2 zák.č. 129/2010 Z.z. Výška celkovej odplaty za úver formou ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) bola stanovená na 70,24% a táto aj zodpovedala celkovým nákladom na úver, navrhovateľka si bola vedomá toho, že finančné prostriedky jej budú požičané za úrok 23,57% ročne, čo akceptovala a rovnako jej bola známa aj výška administratívneho poplatku 88,44 eur a celkové náklady na úver v sume 591,79 eur. Bolo jej známe, za akých podmienok a v koľkých mesačných splátkach má dlh vrátiť. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmluva o úvere neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by boli objektívne spôsobilé poškodiť ju ako spotrebiteľa a ktoré by spôsobovali nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Konštatoval, že uplatňovať poplatok za poskytnutie úveru nie je

protizákonné, poplatok je riadne započítaný do celkových nákladov na úver a jeho výška spotrebiteľovi bola vopred známa. Výška úrokov z omeškania pre nezabezpečený úver v takejto výške je obvyklá v danom mieste a čase, účtovaná u nebankových spoločností a bánk za obdobné úvery a patrí do primeranej a zrozumiteľne stanovenej ceny plnenia. Z týchto dôvodov je navrhovateľke výška plnenia známa a teda navrhovateľka nemá daný naliehavý právny záujem na určení čiastočnej neplatnosti tejto zmluvy. Pokiaľ ide o zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 04.12.2010, na určení jej neplatnosti taktiež nie je daný naliehavý právny záujem. Navrhovateľka si nesporne u odporcu objednala službu, spočívajúcu v tom, že si zamestnanec odporcu priamo v jej domácnosti vyzdvihne splátku úveru, za čo je navrhovateľka povinná platiť konkrétnu odplatu. Navrhovateľka ani netvrdila, že túto zmluvu nepodpísala, že si službu neobjednala a že ju nevyužívala. Cenu plnenia považoval súd za primeranú s ohľadom na sadzby ponúkané kuriérskymi službami alebo poštovým poplatkami za dovoz tovaru, a cena plnenia nie je neprimerane vysoká. Z týchto dôvodov dospel k záveru, že žaloba nebola dôvodná a túto súd v celom rozsahu zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 3, § 41, § 53 ods. 1,2,5,9, § 54 ods. 1,2, § 51 Obč. zák., § 9 ods. 1,2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení v čase uzavretia zmluvy. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia za 3 úkony právnej pomoci po 80,09eur/ úkon (príprava a prevzatie veci dňa 25.03.2013, vyjadrenie k žalobe zo dňa 25.03.2013, účasť na pojednávaní dňa 03.06.2013) + 3x 7,81,-eur režijný paušál, cestovné autom zn. JEEP commander ev.č. BA XXXPT dňa 3.6.2013 na trase G. -Y. a späť 260km v sume 85,88 eur, náhradu za stratu času za účasť na pojednávaní dňa 3.6.2013 za 6 začatých polhodín po 13,01 eur/polhodina spolu 78,06 eur+ 20% DPH v sume 68,35 eur podľa § 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. a/,b/, c/, § 16 ods. 3, § 15 písm. a/, § 17, § 18 ods.3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Trovy konania v celkovej výške 495,99 eur je navrhovateľka povinná zaplatiť na účet zástupcu odporcu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, domáhala sa jeho zmeny tak, že jej návrhu bude v celom rozsahu vyhovené. Nesúhlasila s právnym názorom súdu prvého stupňa, že nemá právny záujem na určení neplatnosti obidvoch spotrebiteľských zmlúv. Uviedla, že pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c) O.s.p. treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení čiastočnej neplatnosti zmluvy o úvere a na určení neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru má ako spotrebiteľ, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jej skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Týmto sa jej postavenie stane istejším. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.07.2009 sp. zn. 1MCdo/1/2009, kde Najvyšší súd riešil otázku naliehavého právneho záujmu pri spotrebiteľskom vzťahu. Trvala na tom, že stanovený príslušný administratívny poplatok v zmluve o úvere zo dňa 04.12.2010 vo výške 88,44 eur je neprijateľný z dôvodu jeho neurčitosti a nekorešponduje nijakému predmetu plnenia. Vytýkala súdu prvého stupňa, že sa nevysporiadal s výškou administratívneho poplatku a s tým, na krytie akých konkrétnych nákladov bol určený. Už samotné tvrdenie odporcu, že z povahy a vecného názvu tohto poplatku je zrejmé, že zahŕňa množstvo predvídateľných, ale aj vopred nepredvídateľných nákladov, ktoré vzniknú odporcovi s poskytovaním úveru a jeho správou a preto sa nedá taxatívne vymedziť, svedčí o neurčitosti tohto poplatku. Za nedostatočné odôvodnenie považovala konštatovanie súdu, že finančné prostriedky požičané za úrok 23,57% ročne boli obvyklé u nebankových spoločností a bánk za obdobné úvery, nakoľko súd prvého stupňa vôbec neuviedol, z akých dôkazov vychádzal pri zaujatí názoru, že výška úrokov v danom konkrétnom prípade bola obvyklá v danom mieste a čase. V tejto časti je preto rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný. Pokiaľ ide o zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 04.12.2010, táto zmluva súvisí so zmluvou o úvere, predstavuje vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúžilo výlučne v prospech odporcu. Takto uzavretá zmluva odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 Obč. zák., nakoľko uzavretou zmluvou o úvere si požičala sumu 440 eur a na základe zmluvy o zabezpečení splátok úveru musí splatiť aj sumu 226,60 eur za službu, ktorá je pre ňu nevýhodná, uzavretá v jej neprospech, už aj vzhľadom na jej zlé finančné zabezpečenie, čo odporcovi zrejme ako veriteľovi muselo byť známe pri uzavretí zmluvy. Vyslovila názor, že zmluva o úvere a zmluva o zabezpečení splátok úveru je koncipovaná tak, že spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech ako spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka. Za nesprávnu považovala aj výrokovú časť rozsudku o náhrade trov konania, keď v konaní jednoznačne preukázala svoje nepriaznivé osobné a majetkové pomery, ktoré odôvodňujú nepriznanie trov konania odporcovi v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p. Poukázala na to, že Centrom právnej pomoci jej bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v tejto veci a bol jej určený advokát na zastupovanie vo veci neplatnosti zmluvy. Uplatnila si náhradu trov konania.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že navrhovateľka v konaní jednoznačne neuniesla bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno, čo správne vyústilo do výroku okresného súdu o zamietnutí žaloby. Poukázal na to, že navrhovateľka predložila ako prílohy k žalobe len päť dôkazov, ktoré preukazujú len skutočnosti, ktoré medzi stranami nie sú sporné, t.j. že medzi účastníkmi konania existujú záväzkové vzťahy. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd žalobu nezamietol pre absenciu naliehavého právneho záujmu, pretože sa vecou zaoberal meritórne a vecne preskúmal jednotlivé ustanovenia zmlúv a tvrdenia navrhovateľky uvedené v žalobe. Poukázal na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je samostatný právny úkon a nie zhluk viacerých právnych úkonov, ktoré by bolo možné ľubovoľne vyčleňovať, ako sa nesprávne domnieva navrhovateľka. Administratívny poplatok nie je vedľajším dojednaním za iný predmet ako úver, ale v súlade s § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. ide o celkovú cenu, za ktorú je odporca ochotný poskytnúť klientom úver. Odplata za spotrebiteľský úver je v zmysle cit. zák. ustanovenia tvorená úrokom a administratívnym poplatkom, ktoré podliehajú súdnemu prieskumu podľa § 53 ods. 6 Obč. zákonníka. V danom prípade neprevyšuje odplata zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere odplaty, ktoré sa obvykle vyžadujú na finančných trhoch, čo doložil relevantnými údajmi z bánk a limitov RPMN stanovených Ministerstvom financií SR, preto dojednaná odplata nemôže byť bez ďalšieho určená za neplatnú či neprimeranú. Vzhľadom na to, že posúdenie primeranosti výšky odplaty pri spotrebiteľských úveroch je vecou dokazovania, nemôže byť navrhovateľka bez ďalšieho úspešná, keď nepredložila jediný dôkaz, ktorý by jej voľné úvahy akokoľvek potvrdzoval. Ďalej uviedol, že zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere jednoznačne vyplýva existencia, výška a účel administratívneho poplatku. Určitosť administratívneho poplatku vyplýva z jeho povahy, vecného názvu a zaradenia v zmluve o spotrebiteľskom úvere ako jej neoddeliteľnej časti, z čoho je nesporné, že tento poplatok slúži výhradne na správu a riadenie konkrétneho spotrebiteľského úveru, a to v celom jeho rozsahu, keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere nestanovuje žiadne výnimky. Zastával názor, že celá litigačná motivácia navrhovateľky je zrejme daná snahou zbaviť sa s odstupom času svojich záväzkov, hoci pôvodne navrhovateľka dojednané záväzky riadne plnila. Ďalej uviedol, že zmluva o zabezpečení splátok úveru je samostatnou inominátnou spotrebiteľskou zmluvou, na základe ktorej poskytuje svojim zákazníkom doplnkovú službu zabezpečenia splátok úveru, pričom túto službu navrhovateľka riadne užíva. Táto zmluva je pritom akcesorickej povahy k zmluve o spotrebiteľskom úvere, no nie je podmienkou získania úveru. Zmluva o zabezpečení splátok úveru je dobrovoľná doplnková služba, ktorú si navrhovateľka sama objednala, túto službu dobre poznala, keďže ju už v minulosti využívala. Zmluva o zabezpečení splátok úveru ako samostatný právny úkon nepodlieha pod osobitný režim prieskumu podľa § 53 ods. 6 Obč. zák., a preto akýkoľvek prieskum dojednanej ceny je podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka zákonom explicitne vylúčený. Vyslovil názor, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ani zmluva o zabezpečení splátok úveru neobsahuje žiadnu neprijateľnú podmienku. Zároveň tým, že navrhovateľka sa vo svojej žalobe nedomáhala určenia neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky a súd prvého stupňa zo svojho ex offi prieskumu podľa § 153 ods. 3 prvá veta O.s.p. neurčil žiadnu zmluvnú podmienku za neprijateľnú, nemal v tejto časti okresný súd čo osobitne odôvodňovať v rámci napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o náhradu trov konania uviedol, že navrhovateľka nesprávne interpretuje § 150 ods. 1 O.s.p., keďže z neho celkom zrejme nevyplýva žiadna podmienenosť medzi rozhodnutím o poskytnutí právnej pomoci Centrom právnej pomoci a náhradou trov konania. Poskytnutie právnych služieb prostredníctvom Centra právnej pomoci bez ďalšieho nespôsobuje odňatie akejkoľvek zodpovednosti navrhovateľky za nedôvodné podávanie žalôb a s tým spojeného rizika náhrady trov konania úspešnému účastníkovi. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť a podľa ods. 2 cit. zák. ustanovenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom právnom závere, že na strane navrhovateľky nie je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti oboch zmlúv podľa § 80 písm. c) O.s.p., nakoľko stav právnej neistoty zo strany navrhovateľky neexistuje. Mal za to, že zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania má všetky náležitosti podľa ust. § 9 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení, pričom o výške celkových nákladoch na úver bola navrhovateľka poučená v zmysle § 4 ods. 2 cit. zákona. Súd prvého stupňa konštatoval, že uplatňovať poplatok za poskytnutie úveru nebolo protizákonné, poplatok bol riadne započítaný do celkových

nákladov na úver a jeho výška bola spotrebiteľovi vopred známa. Výška úrokov z omeškania pre nezabezpečený úver v dohodnutej výške bola obvyklá v danom mieste a čase, účtovaná u nebankových spoločností a bánk za obdobné úvery. Z týchto dôvodov bola navrhovateľke výška plnenia známa a preto podľa názoru súdu prvého stupňa nemala naliehavý právny záujem na určení čiastočnej neplatnosti úverovej zmluvy. Rovnako súd prvého stupňa nevzhliadol naliehavý právny záujem ani na určení neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 04.12.2010 s poukazom na to, že navrhovateľka si u odporcu objednala službu spočívajúcu v tom, že zamestnanec odporcu priamo v jej domácnosti si vyzdvihol splátku úveru, za čo bola navrhovateľka povinná platiť konkrétnu odplatu. Nemal za preukázané, že podmienkou poskytnutia úveru bolo podpísanie zmluvy o zabezpečení splátok úveru.

Odvolačný súd tento právny názor považuje za nesprávny.

V preskúmvanej veci sa navrhovateľka domáhala určenia čiastočnej neplatnosti zmluvy o úvere č. 472761458 uzavretej dňa 04.12.2010 s odporcom v časti povinnosti zaplatiť zvýšený úrok vo výške 23,57% ročne a v časti povinnosti zaplatiť administratívny poplatok vo výške 88,44 eur. Zároveň sa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 04.12.2010 v celom rozsahu. Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O.s.p.).

Za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. považuje súdna prax aj žalobu o neplatnosť právneho úkonu, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem navrhovateľa na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel navrhovateľom navrhovaného rozhodnutia.

Pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c/ O.s.p., umožňujúcich riešenie práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere má navrhovateľ - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločností, ako i vnútroštátna právna úprava), pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy, týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty; ktorá je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 04.12.2010 poskytol odporca navrhovateľke spotrebiteľský úver vo výške 440 eur, ktorý sa navrhovateľka zaviazala vrátiť odporcovi zvýšený o úrok vo výške 23,57% a administratívny poplatok vo výške 88,44 eur, t.j. spolu 151,71 eur, teda celkovo sumu vo výške 591,79 eur v 60-tich týždenných splátkach po 9,87 eur s tým, že posledná splátka predstavuje 9,46 eur. Dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 70,24 %, pričom priemerná hodnota RPMN vzťahujúca sa na úver na základe zmluvy predstavovala 44,57 %. V ten istý deň navrhovateľka uzavrela s odporcom zmluvu o zabezpečení splátok úveru podľa § 51 Obč. zákonníka za dohodnutú odmenu vo výške 226,60 eur, ktorú sa zaviazala splácať v 60-tich týždenných splátkach vo výške 3,77 eur a poslednú splátku vo výške 4,17 eur. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytovanie služieb odporcu navrhovateľke za dohodnutú odplatu, pričom služba spočívala vo vyberaní splátok úveru priamo v domácnosti zákazníka. Podľa tvrdenia odporcu navrhovateľka doposiaľ uhradila z poskytnutého úveru len čiastku vo výške 275 eur. Zmluva o úvere bola uzavretá podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom v čase uzavretia zmluvy.

Odvolačný súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľka má naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. na určení čiastočnej neplatnosti úverovej zmluvy a na určení neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru, nakoľko potrebuje mať vyriešenú otázku výšky skutočného dlhu nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Týmto sa jej postavenie stane istejším, nebude vystavená sankciám za nezaplatenie odplaty; ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodnutie súdu prvého stupňa o neexistencii naliehavého právneho záujmu navrhovateľky na požadovanom určení neplatnosti oboch zmlúv spočíva v nesprávnom právnom posúdení, pretože

vykladá možnosť existencie naliehavého právneho záujmu v rozpore so zámerom zákonodarcu a existujúcou súdnou praxou.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. platného v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal možnosť spotrebiteľ oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak mohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V predmetnej veci mala navrhovateľka na základe zmluvy o úvere zaplatiť administratívny poplatok vo výške 88,44 eur. Zo zmluvy o úvere však nie je jasný predmet plnenia, za ktorý sa administratívny poplatok mal uhradiť, ani spôsob, ako ho identifikovať. Vo všeobecnosti možno administratívny poplatok vnímať ako poplatok za správu úveru. Odvolaciemu súdu je však z jeho úradnej činnosti známe, že tak výška administratívneho poplatku, ako aj výška odmeny na zabezpečenie splátok úveru sa v obdobných prípadoch odvíjala od výšky poskytnutého úveru. Poplatok, ktorý má pokryť náklady na správu úveru však nemôže byť ovplyvnený výškou úveru, a to vedie k záveru o tom, že odporca sa týmto sofistikovaným spôsobom snažil opticky vyvolať dojem výhodnosti úveru pre nízku úrokovú sadzbu, aj keď v skutočnosti administratívny poplatok odvíjajúci sa od výšky úveru vo svojej podstate predstavuje úrok. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že tá skutočnosť, že poplatky za správu úveru boli zakázané až od 10.06.2013 neznamena, že dovtedy mohli byť dojednané v neprimeranej výške. Navrhovateľka ako spotrebiteľka nemala možnosť zo zmluvy zistiť, aké konkrétne plnenie sa jej dostane za spomínaný poplatok. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku síce konštatoval, že uplatňovať poplatok za poskytnutie úveru nie je protizákonné, avšak nijakým spôsobom sa nevysporiadal s jeho výškou a na krytie, akých konkrétnych nákladov bol určený. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je z uvedeného dôvodu v otázke posúdenia platnosti zmluvy v časti povinnosti zaplatiť administratívny poplatok nepreskúmateľné. Rovnako nepreskúmateľné je aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v otázke posúdenia platnosti zmluvy v časti povinnosti zaplatiť zvýšený úrok vo výške 23,57%. I keď súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku konštatoval, že finančné prostriedky požičané za úrok 23,57% boli obvyklé u nebankových spoločností a bánk za obdobné úvery, v odôvodnení rozsudku však neuviedol, z akých dôkazov vychádzal pri zaujatí názoru, že výška úrokov v danom konkrétnom prípade bola obvyklá v danom mieste a čase. Pokiaľ ide o zmluvu o zabezpečení splátok úveru, táto zmluva síce formálne predstavuje samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na úverovú zmluvu, keďže jej obsahom je len dohodnutie spôsobu splácania úveru. V predmetnej veci si navrhovateľka požičala na základe zmluvy o úvere od odporcu sumu 440 eur a na základe zmluvy o zabezpečení splátok úveru musí zaplatiť aj sumu 226,60 spočívajúcu v odmene za hotovostné preberanie splátok. Súdna prax slovenských súdov už zaujala stanovisko, že konanie veriteľa, ak predkladá spotrebiteľovi zmluvné podmienky takým spôsobom, že poskytne údaj o RPMN, ktorej súčasťou nie sú náklady na doplnkovú službu ako v danej veci, treba kvalifikovať ako klamlivú obchodnú praktiku, pokiaľ zapríčiňuje, alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Súčasťou celkových úverových nákladov pre spotrebiteľa na účely výpočtu RPMN je aj odmena za hotovostné preberanie splátok úveru, a to bez ohľadu na výšku uvedeného poplatku, ako aj na skutočnosť, či mal spotrebiteľ v tejto veci skutočnú slobodu voľby. Na základe uvedených skutočností s tým, že pri rozhodovaní v konkrétnom prípade uplatneného práva na poskytnutie ochrany spotrebiteľa je potrebné mať vždy na zreteli základné interpretačné pravidlo, a to ochrany slabšej strany, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné, keďže súd prvého stupňa nepreskúmal platnosť spotrebiteľských zmlúv z vyššie uvedených hľadísk.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (ods. 2 O.s.p.).

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní bude dôsledne posudzovať platnosť zmluvy o úvere v časti povinnosti navrhovateľky zaplatiť zvýšený úrok a v časti povinnosti zaplatiť administratívny poplatok, podrobí súdnej kontrole platnosť zmluvy o zabezpečení splátok úveru a vzhľadom na spotrebiteľský charakter úveru posúdi, či tieto zmluvy nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľky s prihliadnutím na už vyššie uvedené. Až potom na základe vyhodnotenia vykonaných dôkazov v súlade s ust. § 132 O.s.p. bude možné vyporiadať sa so všetkými skutočnosťami rozhodujúcimi pre právne posúdenie veci a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. riadne odôvodniť.

Vysloveným právnym názorom je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa i o náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.